

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Н А К А З

08.05.2007 N 363

Про Науково-методичну раду МОН і науково-методичні комісії з вищої освіти

З метою внесення змін і доповнень до положень про Науково-методичну раду МОН з питань освіти, Науково-методичну комісію з питань вищої освіти Науково-методичної ради, оновлення персонального складу Науково-методичної ради МОН, приведення структури Науково-методичних комісій з вищої освіти у відповідність до Переліку напрямів, за якими здійснюється підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2006 року N 1719 **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити:
 - 1.1. Положення про Науково-методичну раду з питань освіти Міністерства освіти і науки (додаток 1).
 - 1.2. Положення про Науково-методичну комісію з вищої освіти Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки (додаток 2).
 - 1.3. Персональний склад Президії Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки (додаток 3).
 - 1.4. Персональний склад Відділення вищої освіти Науково-методичної ради (додаток 4).
 - 1.5. Перелік та персональний склад науково-методичних комісій з вищої освіти (додаток 5).
2. Інституту інноваційних технологій і змісту освіти (Кудін А.В.):
 - 2.1. Розмістити наказ на сайті міністерства та до 01.09.2007 року видати друком Довідник науково-методичних комісій і надіслати його до вищих навчальних закладів.
 - 2.2. Надавати комісіям постійну допомогу в організації та науково-методичному забезпеченні їх роботи.
 - 2.3. Внести пропозиції щодо відзначення голів науково-методичних комісій з вищої освіти, які завершили роботу на цих посадах.
3. Департаменту економіки та фінансування (Куліков П.М.) виділити необхідні кошти для видання Довідника науково-методичних комісій та забезпечення ним вищих навчальних закладів.
4. Вважати такими, що втратили чинність накази МОН: від 12.09.2003 N 618, від 03.04.2006 N 259, від 06.06.2006 N 338, від 21.06.2006 N 473, від 18.10.2006 N 706 N 706, від 01.11.2006 N 736, від 07.02.07 N 93.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника міністра Шинкарука В.Д.

Міністр

С.М.Ніколаєнко

Додаток 1
до наказу МОН
08.05.2007 N 363

ПОЛОЖЕННЯ

про науково-методичну раду з питань освіти міністерства освіти і науки України

1. Загальні положення

1.1. Науково-методична рада з питань освіти Міністерства освіти і науки України (далі - Науково-методична рада) є дорадчо-консультативним органом, який покликаний сприяти реалізації державної політики у галузі освіти, зокрема з питань науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу в навчальних закладах України.

1.2. Головною метою діяльності Науково-методичної ради є:

- вироблення стратегічних напрямів розвитку та вдосконалення змісту навчання і виховання молоді для всіх освітніх і освітньо-кваліфікаційних рівнів;
- встановлення відповідності державних стандартів освіти сучасним вимогам до загальноосвітньої, професійної і фахової підготовки учнівської і студентської молоді, а також оцінка якості навчально-методичного забезпечення щодо їх реалізації;
- визначення перспективних потреб науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу на різних рівнях освіти;
- експертиза освітніх технологій і навчальної літератури, дидактичних засобів і програмних продуктів та навчального обладнання щодо можливості надання їм рекомендаційних грифів міністерства.

1.3. Науково-методична рада діє згідно з законодавством України, у своїй роботі керується цим Положенням, нормативними документами та інструкціями Міністерства освіти і науки, що стосуються сфери її діяльності.

2. Основні завдання Науково-методичної ради

2.1. На Науково-методичну раду відповідно до її головної мети покладаються такі завдання:

2.1.1. Визначення перспективних напрямів розвитку змісту освіти в Україні, аналіз напрямів підготовки робітників і спеціалістів за різним професійним спрямуванням і на різних освітньо-кваліфікаційних рівнях та вироблення пропозицій щодо впорядкування відповідного Переліку спеціальностей і робітничих професій.

2.1.2. Аналіз стану розробки та експертиза державних стандартів освіти для різних освітніх і освітньо-кваліфікаційних рівнів, вироблення пропозицій щодо удосконалення та впорядкування їхніх складових.

2.1.3. Вироблення пропозицій щодо удосконалення змісту і структури освіти на різних освітніх і освітньо-кваліфікаційних рівнях, впровадження нових педагогічних технологій, методів навчання і виховання молоді.

2.1.4. Аналіз науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу в усіх ланках системи освіти та підготовка пропозицій щодо поліпшення навчально-методичного, програмного та інформаційного забезпечення навчальних закладів різних рівнів освіти.

2.1.5. Експертиза запропонованих нових концепцій освіти, навчальних планів і програм, заявок на проведення педагогічних експериментів та впровадження інновацій на державному (всеукраїнському) рівні та оцінка їх результатів за підсумками апробації; аналіз передового педагогічного досвіду і вироблення пропозицій щодо його запровадження у практику і форм поширення.

2.1.6. Вироблення рекомендацій щодо змісту і форм роботи з обдарованою молоддю, організації науково-дослідної роботи студентів, участь у проведенні відповідних практичних заходів (олімпіад, конкурсів, турнірів, студентських конференцій тощо).

2.1.7. Проведення експертизи підручників, навчальних і наочних посібників, іншої навчально-методичної літератури, дидактичних і програмних засобів та підготовка висновків про надання їм рекомендаційних грифів Міністерства освіти і науки України; вироблення пропозицій щодо висунення і присудження підручникам Державних премій України.

2.1.8. Проведення в окремих випадках за дорученням Атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України незалежної експертизи навчальної, наукової та методичної роботи викладачів, які представлені до присвоєння вчених звань доцента і професора.

3. Структура Науково-методичної ради

3.1. Керівним органом Науково-методичної ради є Президія, яка здійснює загальне керівництво діяльністю Науково-методичної ради та її відділень і координує їхню роботу з наскрізних проблем освіти.

3.2. Президію Науково-методичної ради очолює за посадою Міністр освіти і науки України. До її складу, крім голови ради, входять керівники відділень Науково-методичної ради як його заступники за напрямом роботи, вчений секретар, інші представники відділень.

Склад Президії Науково-методичної ради затверджується наказом Міністерства освіти і науки України.

3.3. Основним структурним підрозділом Науково-методичної ради є відділення, напрям діяльності якого визначається відповідним освітнім чи освітньо-кваліфікаційним рівнем, а саме:

відділення дошкільної і загальної середньої освіти;

відділення професійно-технічної освіти;

відділення вищої освіти.

Відділення можуть поділятися на сектори, які об'єднують комісії за певним напрямом діяльності чи іншим принципом.

3.4. Відділення Науково-методичної ради складаються з науково-методичних, предметних і фахових комісій, до роботи в яких на добровільних засадах залучаються провідні фахівці системи освіти, науковці Національної академії наук України, Академії педагогічних наук України, вчителі і методисти, інші спеціалісти системи освіти та інших галузей.

Склад комісій Науково-методичної ради затверджується наказом Міністра освіти і науки України за поданням керівника відповідного відділення.

3.5. Відділення Науково-методичної ради очолюють заступники міністра, які за своїми функціональними обов'язками ведуть відповідні напрями роботи міністерства. Керівники відділень мають заступників, як правило, з числа керівників департаментів чи управлінь міністерства, функції яких пов'язані з відповідним напрямом діяльності відділення.

Керівники відділень у межах своєї компетенції приймають рішення відносно всіх питань діяльності відділення.

3.6. Для організації і планування поточної роботи відділень і координації роботи комісій створюється Бюро відділення, до якого крім керівника відділення входять його заступники, вчений секретар, делеговані до Бюро представники комісій. Кількісний склад Бюро відділення визначає його керівник.

3.7. Учені секретарі відділень здійснюють організаційне забезпечення діяльності відділення і координацію роботи комісій. Посади вчених секретарів відділень можуть бути введені до штатного розпису Інституту інноваційних технологій і змісту освіти Міністерства освіти і науки України. Комісії Науково-методичної ради формуються за галузями знань (навчальними предметами чи дисциплінами) або напрямом підготовки спеціалістів. При необхідності вони можуть мати підкомісії або секції.

3.8. Комісія Науково-методичної ради складається з працівників Міністерства освіти і науки України, науковців НАН і АПН України, провідних фахівців освіти, представників педагогічної громадськості (асоціацій вчителів, творчих спілок педагогів тощо), співробітників Інституту інноваційних технологій і змісту освіти. Їх очолюють провідні вчені і фахівці в даній галузі знань. Для організації роботи комісії запроваджується посада вченого секретаря.

При комісіях діють групи експертів, до роботи в яких на добровільних засадах залучаються провідні фахівці і науковці з відповідної галузі знань, кафедр вищих навчальних закладів, наукових підрозділів НАН і АПН України. Експерти науково-методичної комісії за її дорученням подають висновки щодо якості рецензованого матеріалу, доцільності його запровадження в навчально-виховний процес, формують пропозиції щодо удосконалення науково-методичного забезпечення освіти на відповідному освітньому або освітньо-кваліфікаційному рівні тощо. Експертизу поданих на розгляд комісії матеріалів можуть здійснювати також її члени.

3.9. У випадку розв'язання Науково-методичною радою комплексних проблем, що вимагають висновку кількох комісій, можуть створюватися науково-методичні об'єднання з цих питань. У таких випадках науково-методичні об'єднання створюються за рішенням керівника відділення і до них входять визначені ним комісії в повному складі або делеговані відповідними комісіями члени, які мають повноваження приймати рішення.

4. Організація роботи Науково-методичної ради

4.1. Для вироблення перспективних напрямів і планування своєї діяльності, підведення підсумків роботи і вирішення стратегічних питань розвитку системи освіти Науково-методична рада щорічно скликається на пленарне засідання. Його представництво визначає Президія Науково-методичної ради.

4.2. Президія Науково-методичної ради і Бюро відділень діють відповідно до своїх планів роботи і збираються на свої засідання щоквартально, розглядаючи завдання на перспективу та інші поточні питання.

4.3. Комісії Науково-методичної ради планують свою роботу відповідно до завдань, що покладені на них, і збираються на свої засідання в міру необхідності. Вони зобов'язані винести свої рішення не пізніше

двомісячного терміну з дня отримання матеріалів, поданих на їх розгляд, або в інші терміни за погодженням сторін.

4.4. Міністерство освіти і науки України може покласти обов'язки щодо організації роботи Науково-методичної ради на підпорядковані йому організації та установи.

4.5. Планові та оперативні заходи Науково-методичної ради (експертизи, організація експериментів, проведення нарад, конференцій і семінарів тощо) організовує і проводить ІТЗО, на який Міністерство освіти і науки України покладає обов'язки щодо організації її роботи, або базові навчальні заклади і установи, які визначені наказом міністерства. Відрадження членів Науково-методичної ради на засідання комісій здійснюються за рахунок коштів організації чи установи, де вони працюють.

4.6. З метою уникнення ситуацій необ'єктивного розгляду питання і упередженого прийняття рішення, коли у членів комісії або експертів існує певна зацікавленість у результаті (як фінансова, так і моральна) або в його оцінці виявлятиметься їхня суб'єктивна позиція (дружні стосунки, посадова підлеглість тощо), вони повинні перед засіданням заявити про це і не брати участі з зазначеного питання.

4.7. Робота в комісіях та експертних групах Науково-методичної ради фіксується в індивідуальних планах викладача та наукового співробітника в розділі "Науково-методична робота" і враховується навчальним закладом чи науковою установою у плануванні їх навантаження.

Додаток 2
до наказу МОН
08.05.2007 N 363

ПОЛОЖЕННЯ

про Науково-методичну комісію з вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України

1. Загальні положення

1.1. Науково-методична комісія з вищої освіти (далі НМК) є складовою частиною і робочим органом Відділення вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України.

1.2. До роботи в НМК на добровільних засадах залучаються провідні фахівці та науковці вищих навчальних закладів, Національної академії наук України, Академії педагогічних наук України, працівники органів управління освітою, науково-методичних установ, представники інших галузей соціально-економічної сфери, що мають безпосереднє відношення до підготовки фахівців з вищою освітою.

1.3. Склад НМК формується Інститутом інноваційних технологій і змісту освіти (відділення змісту вищої освіти), погоджується з департаментом вищої освіти Міністерства освіти і науки України та затверджується наказом Міністерства освіти і науки України за поданням керівника Відділення вищої освіти НМР. Очолюють НМК провідні вчені і фахівці з відповідних напрямів підготовки.

1.4. Головною метою діяльності НМК є:

- розробка концепції розвитку спеціальностей навчального напрямку;
- визначення основних напрямів науково-методичного забезпечення навчально-виховного процесу у вищих навчальних закладах України з урахуванням вітчизняного досвіду, національних традицій і тенденцій розвитку світових освітніх систем; узагальнення та впровадження прогресивних освітніх технологій;
- проведення науково-методичної експертизи складових галузевих стандартів вищої освіти на їх відповідність сучасним вимогам до професійної підготовки фахівців усіх освітніх та освітньо-кваліфікаційних рівнів, науково-навчальної літератури, дидактичних засобів і програмних продуктів;
- науково-методичне супроводження впровадження галузевих стандартів вищої освіти і стандартів вищої освіти.

1.5. В своїй діяльності НМК діє згідно з чинним законодавством України, законами України "Про освіту", "Про вищу освіту", Національною доктриною розвитку освіти України, керується постановами Кабінету Міністрів України, нормативними документами Міносвіти і науки України, зокрема Положеннями про Науково-методичну раду з питань освіти, даним Положенням.

2. Основні завдання і функції НМК

2.1. Відповідно до головної мети діяльності НМК на неї покладаються такі завдання:

2.1.1. Удосконалення організаційного та методичного забезпечення навчально-виховного процесу, інтенсифікація навчального процесу на основі впровадження стандартів вищої освіти, сучасних методів навчання, передових освітніх та нових інформаційних технологій.

2.1.2. Визначення вимог до кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

2.2. Головними функціями НМК є:

2.2.1. Розробка рекомендацій стосовно вдосконалення навчальних планів з підготовки фахівців за спеціальностями та погодження навчальних планів при їх відповідності освітньо-професійним програмам.

2.2.2. Розробка рекомендацій та науково-методичних вимог до програм з нормативних навчальних дисциплін.

2.2.3. Розробка пропозицій до перспективних планів підготовки та видання підручників, навчальних посібників та методичної літератури, експертиза і рецензування рукописів на доцільність їх видання, створення авторських колективів для написання програм з нормативних навчальних дисциплін та підручників.

Проведення науково-методичної експертизи підручників, навчальних посібників та іншої запланованої до видання навчально-методичної літератури.

2.2.4. Розробка рекомендацій до навчально-методичного забезпечення роботи Державних екзаменаційних комісій, аналізу результатів державної атестації випускників.

2.2.5. Науково-методична експертиза засобів діагностики якості підготовки фахівців: комплексних кваліфікаційних завдань, комплексних контрольних робіт, тестів як поточного, так і підсумкового контролю якості навчання з відповідних спеціальностей.

2.2.6. Розробка рекомендацій щодо удосконалення організації самостійної та індивідуальної роботи студентів, критеріїв оцінювання успішності навчання студентів.

- 2.2.7. Розробка пропозицій до планів та програм підвищення кваліфікації та перепідготовки викладачів.
- 2.2.8. Вивчення та розповсюдження досвіду підготовки фахівців у вітчизняних та зарубіжних вищих навчальних закладах.
- 2.2.9. Здійснення порівняльного аналізу роботи ВНЗ та окремих кафедр з питань методичного забезпечення навчального процесу і впровадження новітніх технологій навчання. Взаємодія з установами Академії педагогічних наук з цих питань.
- 2.2.10. Участь членів НМК в експертних комісіях, які здійснюють ліцензування та акредитацію вищих навчальних закладів України.
- 2.2.11. Проведення за дорученням Атестаційної колегії незалежної експертизи навчальної, наукової та методичної роботи науково-педагогічних працівників, які рекомендовані до присвоєння вчених звань доцента і професора.
- 2.2.12. Підготовка висновків щодо еквівалентності рівнів кваліфікацій з вищої освіти, вчених звань, отриманих за кордоном, при їх визнанні та нострифікації відповідних документів в Україні.

3. Структура і організація роботи НМК

- 3.1. НМК формується як правило за галузями знань, напрямками підготовки фахівців. При необхідності вона може утворювати президію, підкомісії або секції.
- 3.2. Загальне керівництво діяльністю НМК здійснює відділення вищої освіти НМР. Координує роботу НМК відділення змісту вищої освіти ІТЗО.
- 3.3. Оперативне керівництво НМК здійснює голова НМК і представляє її в наукових та освітніх установах. Для організації роботи НМК в її складі передбачається посада вченого секретаря.
- 3.4. НМК самостійно визначає регламент, план і форми своєї діяльності.
- 3.5. Засідання президії НМК проводиться у строки, які визначаються планом. При необхідності скликаються оперативні засідання НМК або Президії. Президія НМК має право приймати рішення, якщо на засіданні присутні не менше двох третин її членів. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні. НМК зобов'язана прийняти рішення не пізніше двомісячного терміну з дня отримання матеріалів, наданих на її розгляд, або в інші терміни за погодженням сторін.
- 3.6. Планові та оперативні заходи НМК здійснює за рахунок бюджетів закладів освіти, установ і організацій, при яких вони діють. Відрядження членів НМК на її засідання здійснюється за рахунок коштів закладів освіти, установ і організацій, в яких вони працюють.
- 3.7. Робота в Науково-методичній комісії фіксується в індивідуальних планах викладачів і наукових співробітників і враховується вищим навчальним закладом чи науковою установою при плануванні навантаження: 25 годин на навчальний рік для члена та 50 годин для голови комісії (підкомісії, секції), вченого секретаря.
- 3.8. В окремих випадках (рецензування, експертиза підручників, навчальних посібників тощо) оплата роботи членів НМК може здійснюватись погодинно на умовах трудового договору, укладеного в установленому порядку.
- 3.9. Один раз на рік (в кінці навчального року) НМК інформує ІТЗО (відділення змісту вищої освіти) про проведену роботу.
- 3.10. За погодженням з головою НМК, заступники голови комісії можуть підписувати, (погоджувати) матеріали з питань, віднесених до їх компетенції. У необхідних випадках підпис голови НМК, його заступників завіряється печаткою навчального закладу, установи або організації, в яких вони працюють.

Додаток 3
до наказу МОН
08.05.2007 N 363

ПРЕЗИДІЯ

науково-методичної ради з питань освіти міністерства освіти і науки України

НИКОЛАЄНКО СТАНІСЛАВ МИКОЛАЙОВИЧ	Міністр освіти і науки України, голова Науково-методичної Ради з питань освіти
ЖЕБРОВСЬКИЙ БОРИС МИХАЙЛОВИЧ	перший заступник міністра, перший заступник голови
ТЕСЛЕНКО ВАЛЕНТИН ВІКТОРОВИЧ	заступник міністра, заступник голови, керівник відділення дошкільної і загальної середньої освіти
ШИНКАРУК ВАСИЛЬ ДМИТРОВИЧ	заступник міністра, заступник голови, керівник відділення вищої освіти
КУДІН АНДРІЙ В'ЯЧЕСЛАВОВИЧ	директор Інституту інноваційних технологій і змісту освіти, вчений секретар НМР
ЛИТВИН ВОЛОДИМИР МИХАЙЛОВИЧ	віце-президент НАН України, доктор історичних наук, професор (за згодою)

САВЧЕНКО ОЛЕКСАНДРА ЯКІВНА	віце-президент АПН України, доктор педагогічних наук, академік АПН України (за згодою)
ПОЛЯНСЬКИЙ ПАВЛО БРОНІСЛАВОВИЧ	директор департаменту загальної середньої та дошкільної освіти
ДЕСЯТОВ ТИМОФІЙ МИХАЙЛОВИЧ	директор департаменту професійно-технічної освіти, заступник голови, керівник відділення професійно-технічної освіти
БОЛЮБАШ ЯРОСЛАВ ЯКОВИЧ	директор департаменту вищої освіти, заступник керівника відділення вищої освіти
БУРЛАКОВ ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ	начальник Державної інспекції навчальних закладів
ЛЕВКІВСЬКИЙ КАЗИМИР МИХАЙЛОВИЧ	заступник директора Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
ЗАВАЛЕВСЬКИЙ ЮРІЙ ІВАНОВИЧ	заступник директора Інституту інноваційних технологій і змісту освіти
ГОЛОВІНОВА ВАЛЕНТИНА ОЛЕКСІЇВНА	заступник директора Інституту інноваційних технологій і змісту освіти